

Vodácké vybavení - List pádla - osika nebo javor

V českém jazyce obecně užívaný výraz pro tu část pádla, kterou vodák neustále máčí ve vodě. Pokud ji má ve vzduchu, pokouší stabilitu. V jiných jazycích najdeme v překladu i výraz lopatka, čepel či lupen.

Velikostí listů pádel, jejich tvarů, je na trhu stále více. Každý tvar má svůj účel, lépe jde vodou, je jí lépe obtékán a má tak menší odpor při záběru, lépe se ovládá ve vodě anebo naopak lépe ve vodě drží při záběru díky svému prohnutí. Naopak umístění listu mimo osu žerdě nabídne možnost pádlovat více „z klína“, ne každému vyhovuje ten který tvar a ne každý tvar je vhodný pro určitý způsob či druh plavby. Nechceme se věnovat tvarům a jejich fajnovečkám, ale velikosti listů pádel jak kajakářských, tak kanoistických.

Kanoistická pádla

Nelze říci, že velký list pádla má neúčinnější záběr. To proto, že ne každý jej dokáže vést silou vodou tak, aby efektivita byla vysoká. Většina chlapů však vyžaduje větší list, aby jediným silným záběrem uvedli loď rychle do pohybu. Pokud však nejsme trénovaní, pak pro většinu z nás platí, že méně je více. Na druhé straně jediný silný záběr mnohdy zabrání převržení kanoje při nájezdu do šlajsný. Nejběžnější velikost listu – kolem 980cm² je opravdu prověřena mnoha lety a vodáky. Technika pádlování je pak trochu jiná, nestačí jeden záběr, ale třeba dva-tři velmi rychle za sebou. Protože je list menší, je to možné zvládnout ve stejném časovém

intervalu jako jeden záběr s velkým listem pádla. Listy pádel menší než 980cm² jsou používány většinou pro klienty cestovních kanceláří, proto aby přes dobrý pocit z pádlování udělali co nejméně problémů zkušenému průvodci s jeho raftem. Tvary listů – dlouhý úzký list – se užíval dřívě, je vhodný pro hlubokou vodu. Dnes užívané tvary vycházejí obecně z tvarů pro slalom. Listy trojúhelníkového tvaru více vyhovují frekvenčnímu pádlování, proto většinou bývají používány sjezdaři, a naopak rychlostní kanoisté využívající své síly mají listy právě o velké ploše. Pádla s dlouhým a velice úzkým listem jsou užívána pro plavbu na jezerech, podobně jako listy oválné. Tyto tvary u nás nejsou příliš užívány, vycházejí z technologie výroby a materiálu – dřevěná pádla byla vyráběna (a dodnes mnohde jsou) domorodci v exotických zemích z jednoho kusu dřeva prostým opracováním. A udělejte z větve o průměru 10 cm široký list.

Kajakářská pádla

U kajakářských pádel je tomu obdobně. Zde je situace navíc ztížena úhlem natočení listů. To by vydalo na další kapitolu. Stále jsou konzervativci, udržující si pravý úhel, obecně se však úhly blíží k nule, nejužívanější jsou pak mezi 60 – 45 stupni natočení.

Opět platí, že větší plocha listu vyžaduje více síly pro záběr. Menší plocha více vyhovuje frekvenčnímu způsobu pádlování. Tvary pádla tu také samozřejmě hrají roli. Specialitou jsou dlouhé úzké listy s velkým uzavřením (wings, uši...) Zdánlivě velmi úzký list má ovšem velkou celkovou plochu, právě „zabalením“ a velmi dobře drží v záběru, čímž minimalizuje ztrátu způsobovanou „chvěním“ pádla ve vodě. Právě proto tento typ listů

využívají nejvíce kajakáři na hladkých tratích a sjezdaři. Pro vodáky splouvající běžné toky se vyplatí průměrná velikost kolem 720cm² listu. Rozmezí je relativně široké, každý si musí vybrat to, co mu nejvíce vyhovuje. Opět na splouvání řeky typu Vltavy může být i velká plocha listu, nebývá většinou třeba rychlých reakcí a jeden silný záběr lze vždy zvládnout. Na divoké vodě, zejména pak na úzkých zablokovaných tocích je vhodnější menší list, protože kajak, který je obratnější lehce korigujeme ve směru nájezdu krátkými rychlými záběry úspěšně. Samozřejmě je možné použít takto i velký list s tím, že pro záběr neponoříme celou plochu, ale jen její část. Velikost listu nehraje již takovou roli pro vylehnutí, které se na kajaku téměř přestalo využívat, pro úspěšnější stabilizační záběry. Mnoho vodáků však stále tento záběr používá a tak může mít z toho titulu toto význam.

Nechceme nutit nikomu právě tuto velikost, neexistuje ideální velikost listu pádla. Snažíme se naznačit co přináší velký list a co malý. Každý si může vyzkoušet co právě jemu bude vyhovovat pro jeho styl plavby a pádlování.

Text: Vojta Jančar

